

Motion till riksdagen 2023/24:2734

av **Anders W Jonsson och Helena Vilhelmsson (båda C)**

Djurrättsaktivism

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att freda privat mark från manifestationer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa straff för intrång i stall och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa möjlighet till kameraövervakning för den enskilda bonden och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en egen brottskod för att lättare kunna spåra och sammanställa djurrättsrelaterad kriminalitet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur djurverksamhet bör skyddas mot djurrättsextremism och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten bör inrätta en nationell grupp till stöd för polisen regionalt och lokalt för att förebygga och beivra djurrättsextremism och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett myndighetsövergripande samarbete för att undanröja att välfärdssystemen och statliga bidrag används för att finansiera djurrättsextremism och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statliga bidrag inte bör få ges till odemokratiska organisationer som möjliggör våldsbejakande djurrättsextremism, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att djurrättsextremistbrott som begåtts av personer som uppstår ersättning från välfärdssystemen ska betraktas som grovt brott och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att gåvor till personer eller organisationer som bedriver våldsbejakande djurrättsextremism ska kriminaliseras och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att motverka radikaliserings av djurrättsaktivister och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förberedelse till brott mot djurverksamhet bör kriminaliseras och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skydda djur mot intrång och risk för smitta och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att djurrättsextremister bör hindras från att föreläsa i skolor och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksdagen har beslutat att livsmedelsproduktionen i Sverige ska öka. Det finns många rimliga anledningar till detta – inte minst ur en säkerhetsmässig aspekt – vilket leder till att det också behöver finnas rimliga förutsättningar för att så ska kunna ske.

Sveriges lantbrukare är också viktiga för övergången till det hållbara, fossilfria samhället och att vi gemensamt i Sverige ska kunna nå viktiga klimat- och miljömål och en god livsmedelsförsörjning. Glädjen och stoltheten över att leverera högkvalitativa livsmedel och miljönyttigheter varje dag motiverar många lantbrukare att fortsätta sitt arbete.

Det finns emellertid ett stort och växande hot mot arbetsglädjen och framtidstron. De fysiska och psykiska trakasserier och attackerna från djurrättsaktivism fortsätter och har ökat olusten och skapat osäkerhet och oro bland djurhållare. Skadegörelse och intrång (ofta nattetid) sker i ladugårdar och hem. Inte bara lantbrukaren utan hela familjen och släktingar kan trakasseras. Barnen blir särskilt utsatta och drabbade. Detta är ett växande och allvarligt hot mot svenskt lantbruk.

En relativt nyligen genomförd forskningsstudie på Sveriges lantbruksuniversitet visar att 71 % av djurägarna har konfronterats med problematiken. Deras utsatthet för brott är hög och sträcker sig från störningar och åverkan från allmänheten till förtal, intrång, sabotage, hot och fysiskt våld. 40 lantbrukare har de senaste åren utsatts för misshandel.

Merparten av den allvarliga aktivismen tycks skapas av en relativt liten grupp anonyma radikaliserade personer. Den våldsbejakande delen av djurrättsrörelsen har satt i system att söka upp och förfölja utvalda gårdar och lantbrukare. Målet är att skrämja så att ingen längre orkar eller vågar bedriva animalieproduktion. Detta problem måste tas på allvar. Trakasserier, skadegörelse, våld och andra angrepp är oacceptabla utomparlamentariska metoder som i förlängningen hotar Sveriges demokrati.

Sverige har inte råd att tillåta att en yrkeskår, med också i övrigt tuffa förhållanden i en hårt reglerad verksamhet, utsätts för brott, trakasserier och våld. Djur på de utsatta gårdarna utsätts för betydande risker att få allvarlig smitta vid intrång, t.ex. afrikansk svinpest, med förödande konsekvenser.

Missnöjet är stort över de lagar och den rättvisa som borde skydda verksamheten. Polisens inställelsetid när de behövs kan vara mycket lång, ibland många timmar, vilket ger aktivisterna stort utrymme att obegränsat genomföra sina aktioner. De få gånger som personer ställs inför rätta leder det till försumbara straff men lantbrukarnas upplevelse av utsatthet, otrygghet, rädsla och oro ökar. Många saknar stödet från samhället och dess företrädare.

Åtgärder måste därför vidtas för att skydda lantbruket mot dessa allvarliga händelser. Myndigheterna bör mobilisera sig runt problematiken för att förhindra att brott och aktivismen sprids samt vidta åtgärder mot radikaliserings. Det är inte rimligt att statliga bidrag ges till organisationer som möjliggör våldsbejakande djurrättsextremism. Om personer uppbär ersättning från välfärdssystemet samtidigt som de ägnar sig åt våldsbejakande djurrättsextremism, så borde brottet betraktas som grovt.

Polisen bör inrätta en nationell grupp som kan vara ett stöd till polisen regionalt och lokalt men även till andra myndigheter.

Att stödja organisationer eller personer som ägnar sig åt våldsbejakande djurrättsaktivism borde kriminaliseras.

Förberedelse till våldsbejakande djurrättsextremism borde kriminaliseras.

Organisationer och personer som förespråkar eller ägnar sig åt våldsbejakande djurrättsaktivism borde inte få föreläsa i skolor. Detta borde vara en självklarhet för ett samhälle som står upp för demokrati och att lagar och regler ska följas. Vill man påverka lagar så gör man detta i de demokratiska forum som finns och inom de demokratiska regler som samhället har.

I dagsläget behövs inget demonstrationstillstånd utanför stadsplanlagt område, vilket betyder att det är tillåtet att demonstrera på någons privata gård. Detta behöver regeringen se över, men även möjligheten till kameraövervakning, straffskärpning samt att införa en egen brottskodsrubricering för brott begångna av djurrättsaktivister. Åtgärderna mot djurrättsaktivism måste skärpas för att öka tryggheten och skyddet för utsatta bönder.

Det är i sammanhanget också viktigt att påpeka att svenska bönder visar upp en djurhållning som man bara kan drömma om i många andra länder. Det är väl värt att komma ihåg att Sverige har några av världens hårdaste djurskyddsregler, vilket innebär att djuren på gårdarna för det mesta lever ett bra liv.

Enligt vårt tycke motverkar djurrättsaktivisterna sitt eget syfte. Om svenska bönder, som håller en högre nivå på djurhållning och klimatarbete än många andra länder, lägger ned så kommer produkterna att importeras från länder med betydligt sämre skydd för djuren.

Anders W Jonsson (C)

Helena Vilhelmsson (C)